

MINDSZENTI LAP

Megjelen
minden vasárnap.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI HETILAP.

Kéziratok
nem adatnak vissza

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 korona | Negyed évre . . . 1 korona
Fél évre 2 korona | Egyes példány ára 8 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt árszabás szerint közöl.
Nyilttér garmond soronként 60 fillér.

A lélek örvényei.

Aki becsületes igyekvéssel lép ki az élet porondjára, annak lelke gyakran keserűséggel telik meg, ha látja, miként győzedelmeskedik fölötté az igazságot lábbal tipró, gonosz embertársa. Ármány és erőszak, kíméletlenség és hatalom, lelketlenség és megalkuvás a helyzettel diadalmaskodnak a tisztas munká, a szilárd akaratu becsületesség felett. Mintha törvény és igazság két ellenkező fogalom lenne. Mert a törvény csak azt az igazságtalanságot torolja meg, amely bebizonyítást nyer. A be nem igazolható gaztettek ellen nem létezik büntetés, —

De van a törvéynél magasabb fórum. Nem a közönségesen isteni igazságszolgáltatásnak nevezett ítélőszéket értjük e magasabb fórum alatt. Nem azt, hogy a gonoszt megveri az Isten bot nélkül, hanem azt, hogy minden gonoszság magával hordozza a büntetését. Ez az Isten bölcs intézkedése. Nem kell a büntetett külön megbüntetni. Aki elköveti, már meg van büntetve az által, hogy aljasságának gyümölcseit nyugodtan nem élvezheti, akár éri a földi igazságszolgáltatás, akár nem, s legtöbbször a megkínzott lelkiismeretre csak enyhülést hoz a büntetés és vezekelni segíti a meggyőtrött lelket.

Ne irigyeljük tehát az ebül szerzett kincseket; ne érezzünk keserűséget, ha látszat szerint jól megy a dolguk azoknak, kik nem törődve a becsülettel, tisztesség-

gel, a könnyebb megélhetés kedvéért beszennyezik lelküket.

Kötetszámra sorolhatnánk föl azokat az eseteket, amikor gonoszlelkű emberek gaztetteikért bántatlanul maradtak; büneikért őket senki felelősségre nem vonta, vagy ha mégis, úgy bizonyítékok hiánya miatt felmentették, de a büneikkel látszólag semmi összefüggésben nem álló okok miatt szerencsétlenné, boldogtalanokká váltak. Hogy ez nem mese, bizonyára sok olvasó is fogja igazolhatni, aki hasonló esetekről tud. Viszont vannak bizony esetek, amikor a megátalkodott, de meg nem büntetett gonosztevő nagy vagyont, sőt nem ritkán tekintélyt is hagy gyermekeire. De ki irigyli őket ezért? Magának is rossz embernek kell lennie, aki hasonlóra vágyódik.

Az ugynevezett gyakorlati élet, melynek erkölcsi posványába elsüllyed az ethikai igazság, csak növeli a gonosz indulatu emberek számát. Nem a törvény fenséges szelleme, de irott szakaszainak meg nem büntetendő elkerülése vezeti azokat, akik meggazdagodni vagy rossz helyzetükből menekülni akarnak.

Az élet gazdag dilemmákban. Nagy akaraterő, szilárd, megingathatlan erkölcsiség kell ahhoz, hogy akkor, midőn rossz, de meg nem büntethető módon könnyen szabadulhatunk a hinárból, a rögös, de egyenes utat válaszszuk.

Hány gyöngye jellem török meg végleg ilyenkor. Néha biztosan tudják, sokszor autoszugesztíóval hitetik el magukkal,

hogy bűnük nem fog kitudódni, s ha mégis kiderül, szabadulhatnak a büntetéstől vagy csak enyhén fogják őket megbüntetni.

Egy fiatal ember, aki különben tehetős és szorgalmas, lelke mélyében gonosz. Mindenütt, ahol alkalmazva van, lop és inzultálja a nőket. Ezért elcsapják, de egyéb bántódás nem éri. Beleéli magát abba a gondolatba, hogy büneieért a megszegyenyítésen kívül más baja nem esik. Komoly kötelességérzés hijján megszokja a könnyű, a könnyelmű életet és amikor katonai szolgálatát kell megkezdenie, szörnyülködik attól a gondolattól, hogy a pénz hatalmas segítségétől megfosztva álljon a rideg katonai kegyelem alá. A logika nem világos ugyan, de mégis érthető, hogy a megrendült, gyenge jellem támaszt talál abban a tudatban, hogy pénzzel sokféle megkönnyítést érhet el. A jóban tántorodó jellem tehát egyszerűre megacélosodik a rosszban. Pénzt, pénzt minden áron, ez lesz megmáshatlan jelszava, megszerzésében pedig legyenek segítő társai, akik eddig is vezetői voltak a gonoszban: szenvedélye a nők iránt és vágya, hogy mások jogos tulajdonait galádul elsajátítsa.

Egy komor napon aztán gyilkosság vádjá alatt áll a törvényszék előtt az a fiatal ember, aki komoly akaraterővel, becsületességgel jól jövedelmező, tisztelget érdemlő életpályát futhatott volna be. A gyilkosság nem tagadható, s a törvényszék nem lehet elnéző: szigoruan

A Mindszenti Takarékpénztár ajánlja ügyfeleinek és a n. é. közönségnek

■ mérsékelt kamatláb mellett nyújtott váltó-, kötvény-, ■

jelzálog- és hosszú lejáratu törlesztéses kölcsöneit

Betáblázásoknál adós semmiféle bélyegilletéket vagy más költséget nem fizet. ■ az igazgatóság. ■

TARCA.

A PRÓFÉTA.

Irta: Falk Richárd.

A prófétát Vencelnek hívták és félbemaradt tanító volt. Kávéházi és vendégbeli társasága nevezte el prófétának, nem mintha jósolgatott volna, hanem kenetteljes beszédeért. A mai eldurvult emberközi érintkezés korszakában az őszinte megnyilatkozás nemes egyszerűsége nem minden alap nélkül viseli magán a kenetteljes hangszínezetét. Az őszinteség tudománya értékes adomány a lelkiismereti, egyéni kielégülési szempontjából és nagy csapás a társadalmi ökölharcok közepette való érvényesülés nézőpontjából szemlélve. Az élet latorjai a való megközelítését: az igazság kimondása alakjában inkább hajlandók idegkörtani jelenségnek minősíteni, semmint a szabad gondolkozás és egyéni

belélet lelki meggyőződésében gyökerező szükségességnek felismerni, amely így viszonylagosan a társadalom megszokott hazugságaihoz a bátorság színezetével hat. Igazat ma csak a bolond mond és a vakmerő.

S miután Vencelben — szerintünk — volt valami a bolondból és a vakmerőből, elnevezték prófétának. „S” betűre görbitett kávéházi fogason lógó kopott felsőkabátja gyakran adott alkalmat a prófeta palástja feletti trefára. És Vencel sohasem gerjedt haragra a sokszor izléstelenségig menő évődések miatt. A szeretet melegét sugárzó szemek ivelt szemöldöke nem vonódott epés gerjedelmek boltivezetévé s még annyira sem vállott bántóvá a vele szembekeverülő iránt hogy jószágos arconásait csak egy pillanatra is megülte volna a guny, vagy a lenézés árnyalata. Csupán akkor jelent meg rajta a sajnálkozás szelid mosolya, amikor egyik-másik vasosabb ostobaságokat ejtett el a vita hevében. Szemének egy intésével meg tudta fékezni hívőit, mert voltak mellette néhányan

azok is, szemben az eszmei ellenlábások nagyobb számával.

Egy szokásos kávéházi találkozás alkalmával Torbágy, az érzésmentes modernnek és a modern érzésnélküliek prototipusa, minden áron beléje akart kötni.

— Évek óta ismerem magát és még sem ismerem. Végre szeretnék tisztába jönni: kicsoda, micsoda maga.

— Ember. — Felelte nyugodtan, székében megdőlvé Vencel.

Valaki nevetve közbeszóltott:

— De milyen ember?

Vencel a megszólalt felé hajolt:

— Lássák, ez az! A maguk üres és felületes jelzőkre vadászó és feltétlen külső disztinkciót hajhászó elfogultságuknak a megnyilatkozása Vegyék és tekintsék önök az embert embernek és önmagukon fogják érezni: miként kerülnek fel a megkülönböztetés rögös barázdáiról az emberszeretet piederstáljára . . .

torolja meg a nagy bünt. Nem ítélik a bűnöst halálra. Nem. Életfogytiglan megfosztják a szabadságtól, hadd tépje, marcangolja egy egész életen át a legrettegetesebb sátán: a lelkifurdalás.

Amíg a tanult emberek sorából oly sok aljas gonosztevő kerül ki, hiába hivalkodunk pedagógiánk vívmányaival. Mert elhibázott utra tért az a nevelés, mely tudással tömi a fejet, de siváran hagyja a lelket.

Nemcsak a tanárnak, de legelső sorban a tanítónak kell nagyobb figyelmet fordítania tanítványainak erkölcsi fejlődésére. Jellemeik edzésére és a jó és rossz közti különbség helyes megítélésére.

Jellemileg helyesen nevelt ifjúságból erényesebb nemzedék lesz, mint a mostani tulságosan praktikus generáció.

Ujdonságok.

— **Személyi hir.** Határ Károlyt, a mágoosi uradalom főszámvevőjét Károlyi Imre gróf ujonan vásárolt érdi uradalmának inspektorává nevezte ki s ilyen minőségben hivatalát már el is foglalta.

— **Külföldi vendégek a Pallavicini-uradalomban.** Mint értesülünk, a német mezőgazdák magyarországi tanulmányutjukban meglátogatják a Pallavicini-uradalmat is. Fogadásukra az uradalom a legszélesebb körű intézkedéseket teszi meg.

— **Eljegyzés.** Buzy János m. kir. állatorvos eljegyezte Hevesy Irénke kisasszonyt, Hevesy Károly községi tisztviselő leányát.

— **Rossz széna-termés.** A községi váltásügyi bizottság e hó 18-án tartott ülésében tanácskozott a kurcaréti községi kaszáló ezidei termésének letakarítása fölött. Tudni kell, hogy a bizottság megkísérelte annak részéből való levágatását. Azonban a vállalkozók azt levágni nem voltak hajlandók a fölajánlott harmadnegyed részért, mert a termés gyöngébb, mint más években volt. A bizottság fölhatalmazta az

előjáróságot, hogy a kaszáló fűtermését olyan feltételek mellett vágassa le, amilyen értéknek az egyes részletek megfelelnek. Ezen jelenségből látszik, hogy a természetes kaszálók mennyire megromlanak, ha kellő gondozásban, trágyázásban nem részesülnek. Mert ez esetben a jó idő dacára rossz szénatermésnek oka szintén aligha másra, mint a gondozás hiányára vezethető vissza.

— **Lemondás.** A szegvári kerület munkapártjának elnöke: Határ Károly, a kerületből történt távozása folytán ezen tisztségéről lemondott.

— **Ragadós száj- és körömfájás** ütött ki a napokban Mindszent község szarvasmarhái között. A határt a hatóság tegnapi napon helyezte zár alá. Mintegy 70 drb szarvasmarha esett idáig e betegségbe. Betiltatott ezért a tejszövetkezet működése is. Egyébként a csorda most is legelőre jár. A járvány tudvalevőleg hamarabb átmegy a községi jószágállományon, ha egymástól beoltódnak azok. Mint halljuk, egyik legszorgalmasabb tehéntartó gazdánknak legszebb tehene is megkapta e betegséget s a baj oly kiméletlenül támadta meg, hogy menthetlenül elpusztult az értékes fajjóság. Ajánlatos a megbetegedett marhához rögtön állatorvost hivatni, hogy a betegség enyhe lefolyását gyógyszer alkalmazásával elősegítse.

— **Kipattant régi bűn.** A napokban egy Jankovics Mátyás nevű, összeszurkált eszméletlen embert vittek be Szabadkán a köz-kórházba. A felesége szurta hasba, mikor az ember részegen térve haza, meg akarta verni. Ahogy az ember kórházba került, a felesége fölkereste, hogy megbéküljön vele és ápolja, de a férj durván elutasította magától, kijelentve, hogy felgyógyulása után se kerüljön a szeme elé, mert megöli. Erre a fenyegetésre aztán az asszony úgy megijedt, hogy rögtön a rendőrségre ment, a hol a következő szenzációs vallomást tette: A férjével öt év előtt Csanyteleken laktak, ott gazdálkodtak egy tanyán, jó barátságban élve a tanyaszomszédokkal. Az ura akkor is sokat ivott, különösen két tanyaszomszédjával együtt. Egy ilyen alkalommal, mikor mindhároman berészegedtek, sötét éjjel összeszólalkoztak. Az ura kést rántott és mielőtt a

két ember védekezhetett volna, leszurta őket. A gyilkossággal akkor mindjárt gyanúsították a férjét. Kintjárt Szegedről a vizsgálóbíró is Csanyton, az urát bekisérték a szegedi ügyészség fogházába, de mert bizonyíték nem volt ellene és valami alibi-félét is igazolt, beszüntették ellene az eljárást, szabadon bocsátották. Erre aztán Csanyról Szabadkára költöztek. Itt is gazdálkodtak, de az ura folyton veszekedett vele; így történt most is, hogy mikor az ember részegen nekiment, nem tűrhette tovább, kést fogott rá és megszúrta. Most is, a kórházban halálosan megfenyegette. Ezért tesz most ellene az öt év előtti bűnéről vallomást, sajnálva, hogy eddig is hallgatott. A szabadkai rendőrség erre a szegedi törvényszéknél táviratilag tudakozódva, megkapta az értesítést arról, hogy az asszony vallomása való tényekkel megegyező. Erre aztán Jankovicsot egyelőre a kórházba hagyva letartóztatták. Ha felgyógyult, Szegedre kísérik.

— **A permetező lé készítése.** Egy hektóliter 1 percentes bordói lére kell: 1 kiló rézgalic, 1 kiló oltott mész és egy hektó viz. Egy tiszta kádban 70 liter vizet töltünk s a rézgalicot zacskóba vagy kosárba téve, a kádon keresztbe vetett rudra zsineggel ráakasztjuk, hogy megmerüljön a vízben. Így aztán egy éjjelen át feloldódik. Aztán az 1 kiló oltott mész egy másik faedényben 30 liter vízben jól szétkeverjük úgy, hogy csomós ne maradjon, egy ócska szitán meg is szűrhetjük. Ez a mésztej. A kész mésztejet mostan lassan vékony sugárban beletöltjük a rézgalicos vízbe, melyet nyírfaseprűvel folyton kavargatunk. Mikor a permetezőt megtöltjük, előbb mindig fel kell jól kavarni a levet. A jó bordói lé nem szabad, hogy megperzselje a leveleket. Hogy jól eltaláltuk-e vajjon a levet, úgy próbáljuk meg, hogy veszünk a patikában egy pár krajcárért piros lakmuszpapírt. A piros lakmuszpapírból egy szeletkét belemártunk az összetöltés vége felé, mikor még 4—5 liter mésztej van hátra a jól felkavart lébe s ha a piros lakmuszpapír megkékül, az annak a jele, hogy a lé kész. Ha pedig a piros lakmuszpapír nem kékül meg, akkor még töltünk a kádba mésztejet s újból megpróbáljuk, mindaddig adván mésztejet hozzá, míg a papír megkékül. Porozásra rézkénport lehet használni. Kifúvásra a rendes kénporfuj-

Torbágy türelmetlenül vágta el a folytatás lehetőségét:

— Elég, próféta ur. Ne terelje el magáról a beszédet. Magáról van szó. Nem a felületi énjéről — amire talán az előbb célzott — hiszen elég jól meg van fésülve, sápadt arca borotválva, nyakkendője ferdén áll, ruhája viselt... nem ezekre vagyok kíváncsi. A könyv kötését ismerjük, de belül, próféta ur, belül...

Vencel kedves melankóliával nézett el a társaság felett és így szólt:

Egyszer egy gyermeknek könyv akadt a kezébe. Nagyon szerette volna megtudni: mi van benne. És nem tudta felnyitni a könyvet. Tudják-e miért? Mert nem a nyitott oldalán feszegette, hanem ott, ahol a könyvkötő összefűzte. Pedig — ugye — csak egy kissé kellett volna elfordítani a könyvet és a gyermek szabadon olvashatott volna belőle.

A két hívő elragadtatását lehűtötte egy asztalvégről érkezett megjegyzés:

— Allegorikus, mint a hegyi beszéd. A gyöngébbek kedvéért képletekben beszél...

Az egyik hívő feltortyant.

— A hívők erősek és gyöngék a tagadók.

Vencel nyugalomra intette a heveskedőt, mire Torbágy folytatta a boncolást.

— Akkor szives engedelmével — vagy ha tetszik, anélkül is — folytatom. Miből él maga tulajdonképpen?

— Elvbarátaim gyermekeit oktatom.

— Ezt tudom s azt is, hogy sok pénzt keres. Hova teszi a pénzt? Hiszen alig költ magára.

Vencel adós maradt a felelettel, az önelégtelenség nyugalomával hallgatott. Többen megismételték a kérdést és gunyolódva megegyeztek abban, hogy a próféta keresményéből takarékpénztári betétek lesznek. Az egyik hívő a kétkedőkhöz hajolt és oda sugott valamit. Vencel fél füllel meghallotta s elpirult.

— Igaz ez, Vencel ur?

— Nem tudja a jobb kéz, mit tesz a bal, — felelte ő.

— Ördög vigye a maga példázatait, — kiáltott fel Torbágy. Mondom, hogy ravaszkodó. Ahogy az ember beléje metsz, hogy a veséjébe lásson, leragasztja a nyílást próféta szólásmódjainak flastromával. Csak hogy most nem szabadul az erkölcsi elszámolás kötelezettségei alól! Maga irogatni is szokott.

— Megmérem, hogy tudatlan lelkem hány-szor van meg a világ bölcsességében és ezt a szorozatot minden korlát nélkül feltárom. Irányítani igyekszem a társadalmi fejlődés perspektívájá felé.

— Igen, mondta indulatosan Torbágy — ezek az emberek lerombolnak mindent, ami mögöttük volt s a megtagadott multnak saját képükre teremtett konzekvenciából akarnak új társadalmat építeni.

Vencel megcsóválta a fejét.

— A multat én nem ismerem s így meg sem tagadhatom. Én csak történelmet tudok és tudom mit és hogyan kell hinni belőle. Mi nem csak előre nézünk, de hátra is; sőt igen sokszor hátra. Tudunk látni is benne, messzebbre, mint önök, mert elláttunk a mult perspektívájáig, melyet a jövő perspektívájával az emberi felszabadulás vörös fonala köt össze. Mi látjuk a mult távpontját, míg önök előtt eltakarja azt a babonaságnak a könnyen hívőket elvakító fénysávja. Amely előtt maguk vakon leborulnak, megtagadják az elmélkedés szabad röpénését és elnevezik ezt a maguk hitének.

Ellentétben Vencel higgadságával, Torbágy ingerültsége nőttön nőtt.

— Vallástagadó pantheista! — kiáltozta a csillapító asztaltársak intelmei közepette.

— A hit az agyban van, a hitvallás az emberi cselekedetekben nyilvánul meg.

— Kádenciával kihoz a sodromból! — dühöngött a fő kételkedő.

— Lássá: magának sodra van, amelyből kijött. Medre van szenvedélyeinek, amelyek kiléphetnek partjaikon át és kártékonyan hőmpölyöghetnek a leszakított gátakon keresztül. Én ennyivel is szegényebb vagyok. Nincs medrem, nincs gátam és a szabad gondolatok árja az emberi érzések folyamata korlátozás nélkül keringhet tova.

Torbágy izgatottan felállott, már az estébe nyult bele a vitatkozás.

— Ön egy érzelmi ekvilibrista, a gondolat-szabadság iparlovagja!

Az első izben történt, hogy Vendel arca súlyos megbántottságot árult el. Távozni készült hívői társaságában és elfolytott hangon oda vetette:

— És ön még jezsuitának sem elég erős. Csak áljesuita.

Köszönték és elmentek, be a szomszédos zugutkába, amelyre csillagos este borult. Szótlanul mentek egymás mellett hárman, Vencel és az ő két hívője.

Egyszerre valami koppant a háta megett. Visszafordultak. A dühtől elvakult Torbágy utánuk sietett néhány barátjával, felkapott egy téglát az utról és dühöngve hajította Vencel után.

— Nesze neked: jezsuita!

A hívők megijedtek, de Vencel megkapó lelki nyugalommal lehajolt érte és felvette.

Torbágy nem akart gyávának látszani, nem futott el, hanem a közelébe ment.

— Mi az? — Kérdezte kihívólag. — Vissza akarja vágni?

Vencel a hóna alá vette a téglát.

— Nem. Hanem az udvarunkon lakik egy szegény ember. Házat akar építeni. Haza viszem neki a téglát. Ha ön mindennap utánam hajít egy téglát, maholnap fel lesz építve a háza...

És elment a két megindult hívővel. Torbágy pedig nagyon, de nagyon szégyelte magát.

tató szolgál. Vigyázni kell arra, hogy a por minél finomabban szórassék ki, mert úgy hatol be igazán a virágok és a bogycok közé. Ha a rézkénpor nem elég friss, hanem állott, vagy nedves helyen tartották, akkor csomós lesz, az ilyen rézkénpor már nem jó.

— **Vizsgák sorrendje.** A Mindszenti áll. elemi iskolai gondnokság az évről-évre vizsgálatokat az alábbi idő és sorrendben állapította meg:

I. A külterületen. Május hó 29-én Ludas tanyán és VI. tanyán; 30-án Elege és Koszoruhalom; 31-én Hegyeshalom és Téglás tanyán.

II. A belterületi gazd. ism. iskolában. Junius hó 1-én a gazd. népiskola fiú-osztályában.

III. A belterületi mindennapi iskolában. Junius hó 6-án az I. a), I. b), II. a) II. b) leányosztályokban; 7-én a III. a) III. b), IV. és V--VI. leányosztályokban. Junius 8-án az I. a), I. b), II. a), II. b) fiúiskolákban; jun. 9-én a III. a), III. b), IV. a), IV. b) és V--VI. fiúosztályokban.

Junius 10-én a magántanulók vizsgája lesz. Junius 8-án d. u. 2 órakor az izr. vallásu tanulók hittanvizsgálója, 11-én pedig „Te Deum“-mal a tanév ünnepélyes bezárása. A hittan vizsgán kívül, az összes vizsgálatok délelőtt 8 órakor veszik kezdetüket, úgy a bel- mint a külterületi iskolákban. Külterületen a mindennapi tanulók vizsgája után, az ismétlők vizsgáznak.

— **Szájfájós asszony.** Egy jómódu kecskeméti parasztagazda felesége, Bernáth Józsefné ragadós szájfájásban megbetegedett s most élet-halál közt lebeg. A fertőzés legnagyobb valószínűség szerint akként történt, hogy az asszony a beteg jószágot gyógyította s e közben saját száját is megérintette azzal a kezével, melylyel a szájfájós állattal bánt. Hozzá tartozói mindent elkövetnek, hogy a szerencsétlen asszony szörnyű betegségétől megszabaduljon.

— **Terméskilátások.** Mezei sétánk alkalmával a legörvendetesebb tapasztalatokat szerezhethetjük a vetések állásáról. A kalászos vetemények a lehető legszebbek, a rozs néhol az ember válláig ér. A gyömolcsfákban azonban igen sok kárt tett a hernyó. Némely fát teljesen megfosztott levélzetétől s most a gallyak lombdisz nélkül, csnpaszon állanak. A szőlő szintén kevés termést ígér, de meg lehetünk elégedve, ha az, ami mutatkozik, megmarad.

— **Pályázat internátusba való felvételre.** A Dmke makói diákotthonába az 1911—1912. iskolai évre 160 gimnáziumi, esetleg elemi iskolai tanuló vétetik fel. Az ellátási díj havi 36, beiratási, orvosi, butorhasználati díj évi 40 korona. A felvételt kérő bélyegtelen folyamodványok iskolai, születési és I. osztályu tanulóknál újraoltási bizonyítvánnyal felszerelve folyó évi július hó 10-ik napjáig adandók be a Dmke makói diákotthonának félélyelő-bizottságánál. Részletes prospektussal kívánatra készséggel szolgál a diákotthon igazgatósága Makón.

— **A dorozsmai földkóstolók.** Két rendkívül elegáns úri ember jelent meg a dorozsmai határban. Nem automobilon, sem lóháton. Nem. Egészen egyszerűen, egy rongyos szegedi konflison érkeztek az elegáns urak Dorozsmára. Nem azért mentek, hogy megnézzék, vajjon tényleg nem forog-e a dorozsmai szélmalom. A finom urak társaság voltak. Fent pedig a firma: Jungbert és Gilice. Így kellett volna magukat bejegyeztetni a cégjegyzékbe. Sokkal egyszerűbbnek tartották, ha nem jegyeztetik be magukat, Jungbert és Gilice cég, illetve ennek beltagja: Jungbert György és Gilice

János, kik üzleti ügyben keresték fel Dorozsmát. Nevezett urak megérkezésük után azonnal munkához láttak. Felkeresték a jó dorozsmai kunokat és felajánlották nekik szolgálataikat. Így szólt Gilice: Olcsó pénzt szerzünk a földekre. Három százalékos kamatot kell csak fizetni. Vagy még kevesebbet. A kunok persze felültek a nagyképű ajánlatnak. Jungbert és Gilice mindenféle boszorkányos szerszámmal kivonultak a földekre s méregetni kezdtek. Mérték balról, mérték jobbról. Turtak, ástak, sőt meg is kóstolták a földet. Pár száz hold föld után így sikerült a társas cégnek összeszedni egy csomó pénzt. Jól végezvén dolgukat tovább álltak a finom urak. Jungbert például olyan messzire állt, hogy a rendőrségnek máig sem sikerült elcsipni. Szegény Gilicét azonban megfogták és három évi fogsággal lepte meg a szegedi büntető bíróság.

— **Kirándulás Szegvárra.** A kiskunfélegyházai tanítónőképző 70 növendéke tanáraik vezetésével Szilády Géza usztató-majori intéző meghívására folyó hó 18-án, kedvező időben, kirándulást tett Szegvárra. Az állomásról hosszú sorban vonult be a lelkes csapat a Tisza partjára, hol hatalmas sátor alatt lukullusi lakoma várt a vendégekre. A figyelmes rendezőség cigányról is gondoskodott. A kellemesen eltöltött majálisról, melyen Kun Árpád főintéző is megjelent kedves családjával, este tért vissza a szívesen látott és magyaros vendégszeretettel fogadott kedves leánysereg Félegyházára.

— **Váljunk el!** Megjelenik egy tanyai magyar az ügyvédnél.

— El akarok válni a feleségtől — mondja. Lehet az?

— Lehet — feleli az ügyvéd.

— Tetszik tudni . . . utáljuk egymást. Nekem is van valakim, neki is van valakije. Én is mást szeretek, ő is mást szeret. Veszeksztünk, marjuk egymást. Én ezzel a haszontalan fehér cseléddel nem tudok tovább élni. Be fogjuk adni a válópörtl. Sokba kerül az?

— Bizony nem olcsó.

— Mennyi pénz kell hozzá?

— Legalább száz forint.

— Hm.

A paraszt megvakarja a fejét. Az ügyvéd könnyíteni akar rajta és így szól:

— Fizessen ötven pengőt. A másik ötvennel ráér később is.

— Hát — mondja savanyuan a paraszt — ezt már meg kell előbb beszélnem a feleséggemmel.

— **Drágább lesz a dohány.** Junus 1-re, ha igaz a hír, fölemelik az összes dohányjövédéki cikkek árát. Az áremelés az utolsó pillanatban történnék, hogy a magánemberek ne vásárolhassanak össze most, — amikor a szivar meg a cigaretta olcsóbb — nagyobb készleteket. Így tehát az áremelést május 31-én fogják közzétenni, az érvényessége pedig junius elsején lép életbe. Tessék, itt közöljük az új árakat a dohányzó emberiség örömeire:

	Új ár:	Régi ár:
Dráma cigaretta	2 f	1 f
Hosszu szivar	5 f	3 f
Rövid szivar	6 f	5 f
Portorico szivar	8 f	7 f
Verginia szivar	12 f	10 f
Magyar cigaretta	2 f	1 f
Virginia cigaretta	2 f	1 f
Sport cigaretta	3 f	2 f
Jenidge cigaretta	3 f	2 f
Hölgy cigaretta	4 f	3 f
Szambul cigaretta	6 f	5 f

Trabuko szivar	18 f	16 f
Kuba szivar	11 f	10 f
Hercegovina cigaretta	4 f	3 f
Hunnia szivarka	5 f	4 f
Magyar pipadohány	80 f	70 f
Török pipadohány	400 f	300 f
Princessas cigaretta	5 f	4 f
Média szivar	18 f	16 f
Britannika szivar	16 f	14 f

Ezek az adatok teljesen hitelesek. A közönség tehát vásárolhatja a dohányt, ha lesz — dohányja.

— **Tíz darab liba.** Répás Mihályné Horváth Gyula-utcai lakosnak a mult vasárnap délelőtt 10 drb szépen kifejlett márciusi libája eltűnt. A mintegy 50 korona értéket kitevő veszteségbe sehogy sem tudott belenyugodni Répásné, hanem addig lótot-futott, míg megtudta, hogy libái Korom Gáspárné Czombos Vera liba-falkájában tanyáznak. Váltig kérte Koromnétól az ő jogos tulajdonát, de az mindannyiszor elutasította keresetével. A rendőrök közbelépése is hiábavaló volt. Végre Répásné a csendőrség segítségével viszontláthatta kedves jószágait. Vallatás során kipattant a turpisság. Koromné a járásbíró elé kerül.

Védjegy

Jól jár, ha

tudomásul veszi, hogy újabb utánozók

a valódi

Palma-kaucsuk-

cipősarok

mindenütt ismeretes, jellegzetes dobozát, az utánozott dobozokban természetesen csak közzéteséses gumisarkok vannak, jól teszi tehát, ha károsodását megelőzendő, a valódi Palma-kaucsuk-cipősarok minden dobozon látható

védjegyére ügyel!

Védjegy

Vigécasszony önagysága.

Vidéki lapokban mind sűrűbben jelennek meg panaszok amiatt, hogy a könyvtügnökökkel versenyezve most már könyvtügnökök is elárasztották az országot, hogy Remek-írókra, Összesművekre, Aranybibliákra és egyéb diszművekre előfizetőket gyűjtsenek. És amint a könyvtügnök urak kegyeskednek magukat „fővárosi hírlapíróknak“ kinevezni, az ügynökhölgyek, akik nagytollas kalapban, suhogó zsuponban és bukjelszoknyában róják a falusi járdákat, „jótékony hölgyek“-nek nevezik magukat.

Egyszer a szegény egyetemi hallgatónak, másszor az ingyentejnek a javára gyűjtenek; azok a derék pesti könyvkiadók tudniillik olyan jó emberek, hogy egy-egy diszmunka tiszta jövedelmét készséggel áldozzák fel valamilyen jótékony cél érdekében.

A „jótékony hölgyek“ épen úgy, mint a „fővárosi hírlapíró urak“ rábeszélésében igen sűrűn szokott előfordulni a kultura szó, pedig a kulturának aligha van még néhány olyan ártalmas és gonoszindulatu rákfenéje, mint épen ők. Mindenek előtt azért, mert az a kultura, melyet ők terjesztenek, nem is kultura; az csak egy

mely városunkban is megjelent. Ez a háziszor hatásában és erőalkotásában fölülmulthatatlan fagyási és gümökóros izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás,

A többszörösen kitüntetésben részesült szenzációs csodaháziszor, a Dr. BOROVSKY-féle

BOROLIN

továbbá minden meghülés okozta bajok, mint rheuma, köszvény, csusz, ischiás, izületi lob és zsabában szenvedők, végül égési sebek fájdalomainak megszüntetésére. Kiváló fertőtlenítő és testóvó háziszor. **Kapható 1.20, 2.— és 2.50 K üvegekben.** Kapható városunkban: **Büchler Gábor kereskedésében,** Szentesen: Nyiri Bertalan, Sámuel Béla, Traytier N. és Vecsery Miklós gyógyszerészeknél; Csongrádon: Farkas Lajos gyógyszerésztárában. — Készíti: **BOROVSKY R. dr. orvos és BOROVSKY K. Budapest, II., Fő-ut 77.**

vagy több díszes kötésű könyv, amiket betesznek a szalonnaszalagra, vagy a könyvszekrénybe, másodsor azért, mert az ő könyvterjesztésük azokat a forrásokat dugaszolja el, melyekből az igazi kultúra táplálkozik.

Az az ember, akinek polcán már ott vannak a Remekírók, új könyvet, a legjobbat, a legszebbet sem veszi meg, mert a könyvéhség nem olyan leküzdhetetlen valami; hogyha pedig érez is kultúra után annyi kötelességet, amennyi nélkül ma már egy intelligens embernek szegyen élnie, a lelkiismeretét megnyugtatja az Aranybiblia és a Remekírók. És végül őli a kulturát ez a részletügylet, mert a magyar kiadók ma már alig csinálnak más üzletet, mint ilyen részlet ügyletre alkalmas könyvkiadást, különös előszeretettel viseltetvén azok iránt a szerzők iránt, akik ötven éve meghaltak, mert ezeknek nem jár évi honorárium.

Ezek után most már melegen tanácsoljuk a nyájas olvasónak, hogyha egy „fővárosi hírlapíró“ vagy egy „jótékony hölgy“ kopogtat ajtajukon, dobják ki őket nyugodt lélekkel, mert sem az igazi fővárosi hírlapírók, sem az igazi jótékony hölgyek nem szoktak az országban szanaszét megrendeléseket gyűjteni. S a kidozásban az se akadályozza meg őket, hogyha önagysága nyájas mosolylyal jelét adja, hogy megrendelés esetén barátságos, sőt igen barátságos viselkedésre is hajlandó. Mert a hölgyek között fölös számban akadnak, kik ilyen provizió adására is hajlandók. Aki pedig ilyen előnyös feltételek mellett hajlandó lesz beugrani és megrendeli a Remekírókat, nehogy azt higgye azután, hogy a kulturát támogatja.

Horváth Antal könyv- és műnyomdája

Szőlőoltványok

Huszonöt legjobb bor- és csemegefajban még negyvenezer drb.

Csabagyöngye!

— oltvány és nemes simavesszők. —

Európában a legkorábban érő fajszőlő, drágán fizetett piaci újdonság. Minden kisebb házikertben is termelhető, lugasnak is kitűnő faj.

PIROS DELAWARE

Negyven hektóliter terem holdanként, melyért írásban jótállok. Elgyökereztetve minden szál simavessző megfakad, erre nézve utasítás mellékeltek minden küldeményhez. Május végén is ültethető. — Bővebb leírást, színes képeket és árjegyzéket ingyen küld:

Nagy Gábor, Kóly (Bihar m.) posta, távirada és telefon állomás.

Üzleti értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy Mindszentben megtelepedvén, **új szobafestő és mázoló-üzletet nyitottam** és műhelyemet a mai kornak megfelelő legizlésebb és legdivatosabb mintákkal rendeztem be.

Elvállalok a szakmámba vágó mindenféle munkákat, u. m.: **szobafestést a legmodernebb kivitelben, továbbá ajtó-, ablak-, padló- és butor-festéseket, valamint cimfestést és aranyozást a legolcsóbban készítek.**

Magamat a nagyérdemű közönség szives pártfogásába ajánlva, vagyok

teljes tisztelettel

Csendes János

szobafestő- és mázoló-mester.

6-6

Lakásom:

Szimcsák Sándor téglagyáros urnál.

Egy kerékpár

teljesen új belső és külső gummikkal, igen erős szerkezetű, kítűnő karban van, teljes felszereléssel, olcsón eladó. Érdeklődők forduljanak **MAGYAR JÓZSEF** kereskedőhöz, Szegvár, II. tized.

Új bádogos-műhely Mindszentben.

Szives tudomására hozom Mindszent község és vidéke mélyentisztelt közönségének, hogy **géplakatos-műhelyemet modernül felszerelt bádogos-műhellyel bővítettem ki** és elvállalok mindenféle bádogos munkát, ugy-

mint épülethez szükséges csurgót, tetőösszekötőt, és mindenféle bádogedények elkészítését és javítását. Zsíros bődönök, kanták, locsolók, tölcselek, vedrek és bármiféle konyhaedények legszebben és legtartósabban kiállítva. Lakatos munkák, varrógépek, kerékpárok, mezőgazdasági gépek javítása szakszerűen, teljes felelősség mellett és a legolcsóbb áron. A mélyentisztelt közönség szives pártfogását kéri teljes tisztelettel

HEVESI GÁBOR

GÉPLAKATOS ÉS BÁDOGOS

MINDSZENTEN

özv. Vida Mihályné-féle házban

a régi bádogos szomszédságában

Törött vagy használt rezet a legmagasabb napi áron veszek!

Az egész országban minden gazdánál dicséretet és nagy meglepedést aratnak

benzin és nyersolaj
motoros cséplőkészletek!

Minden gazda maga kezelheti, nem kell gépész, sem hatósági engedély.

Rendkívül olcsó és tiszta piacképes cséplés, már 4 lóerejű gépeknél is, egész a 20 lóerőig

Motorainkkal a községben a házak között az udvarban szabad csépleni.

Szives figyelmébe! Minden gazda, aki egy motoros cséplőkészlet beszerzésének még csak gondolatával is foglalkozik, kérje egy levelezőlapra képes árjegyzékünket, ingyen és bérmentve küldjük — és abban oly fontos adatokat talál, hogy azonnal mindenben tájékozva lesz.

Bérmentes szállítás az ország minden állomására.

Legújabb megállapított igen előnyös árak és kényelmes feltételek.

Levélcim:

KELLNER ANTAL ÉS FIA, BUDAPEST,

Váci-ut 4.

Új gabona-üzlet!

A MINDSZENTI TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T. tudatja úgy a helybeli, mint a közeldéki nagyérdemű közönséggel, hogy üzletkörében állandósította a **gabona-bevásárlást.**

Vásárol mindennemű gabonát

a legmagasabb napi áron!

Elfogad gabonát **beraktározásra** későbbi leszámolásra s rá megfelelő készpénz-előleget ad.

Előleget ad remélt termésre a legmérsékeltebb kamatláb mellett.

Főtörekvése, hogy úgy a helybeli, mint vidéki közönséget a legelőzékenyebben kiszolgálja és bizalmát kiérdemelje.

Fölvilágosítással készséggel szolgál a takarékpénztár vezetősége és a bevásárlással megbízott **Novák Ferenc** ügyvezető.

Magtár és iroda (a régi Grüner-féle) Kertész Mór úr házában van elhelyezve.

Mindszent, 1911. március 1.

A Mindszenti Takarékpénztár r.-t.

igazgatósága.